

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: M.F., státní příslušnost Ukrajina, t.č. Zařízení pro zajištění cizinců Drahonice 41,
Podbořany, zastoupeného: Mgr. Ing. Janem Procházkou, LL.M. eur., advokátem, proti
**žalované: Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor
cizinecké policie** se sídlem Plzeň, Nádražní 2, o žalobě proti rozhodnutí ze dne 21.11.2015,
KRPP-121740-28/ČJ-2015-030022,

t a k t o :

- I. **Rozhodnutí Policie České republiky, Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje, odbor cizinecké policie ze dne 21.11.2015, KRPP-121740-28/ČJ-2015-030022, se zrušuje a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. **Žalovaná je povinna žalobci zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 6.800,- Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Ing. Jana Procházky, LL.M. eur.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalované, jímž se podle § 124 odst. 1 písm. b) a e) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) žalobce zajišťuje za účelem správního vyhoštění. Doba zajištění byla podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena na 59 (padesátdevět) dnů od okamžiku

ukončení platnosti Rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, č.j. OAM-126/LE-BE02-BE02-PS-2015.

Žalobce v **žalobě** namítal, že vydáním napadeného rozhodnutí byl zkrácen na svých právech. Uvedl, že žalovaná vydáním napadeného rozhodnutí porušila § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 2 odst. 1 a odst. 9 úvodních ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí (dále jen „návratová směrnice“).

Konstatoval, že jeho aktuální zajištění na základě § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců je neslučitelné s právem EU aplikovatelným na daný případ, a proto nezákonné. Zdůraznil, že rozhodování o tom, kdy je možné zajistit cizince za účelem správního vyhoštění, nezáleží na volné úvaze toho kterého členského státu EU. Otázka navracení cizinců a jejich zajištění za tímto účelem spadá do kategorie „společné přistěhovalecké politiky“ ve smyslu čl. 79 Smlouvy o fungování EU a příslušné standardy byly na úrovni EU harmonizovány směrnicí 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 - tzv. návratová směrnice. Orgány členských států EU - včetně České republiky - tak mohou vyhostit cizince, popř. jej za tímto účelem zajistit, pouze v případech a způsobem, který návratová směrnice stanoví, a to bez ohledu na pravidla a postupy uvedené ve vnitrostátním právu. Návratová směrnice však zajištění žalobce neumožňuje. A to proto, že žalobce pobývá na území České republiky v postavení žadatele o mezinárodní ochranu a návratová směrnice se na něj z tohoto důvodu *ratione personae* nevztahuje. Podle čl. 2 odst. 1 návratové směrnice se tato směrnice „vztahuje na státní příslušníky třetích zemí neoprávněně pobýující na území členského státu“. Kdo je osobou „neoprávněně pobýující na území členského státu,“ směrnice negativním způsobem vymezuje v odst. 9 úvodních ustanovení, kde stanoví, že „*státní příslušník třetí země, který požádal o azyl v některém členském státě, (by) neměl být považován za osobu neoprávněně pobýující na území daného členského státu, dokud nenabude platnosti rozhodnutí o zamítnutí jeho žádosti nebo rozhodnutí o ukončení jeho oprávnění k pobytu jakožto žadatele o azyl*“. Z uvedeného tak vyplývá, že požívá-li žalobce na území České republiky status žadatele o mezinárodní ochranu, návratová směrnice se na něj - až na jedinou výjimku uvedenou dále - nevztahuje. Jeho správní vyhoštění a zajištění za tímto účelem proto není možné. Uvedený závěr potvrdil v minulosti i Soudní dvůr Evropské unie (dále jen „SDEU“). V rozsudku *Arslan* (rozsudek ze dne 30. května 2013 ve věci C-534/11) konstatoval, že žadatel o mezinárodní ochranu má právo setrvat na území dotčeného členského státu do doby, než bude jeho žádost zamítnuta, a jako takový nemůže být považován za osobu „neoprávněně pobýující“ ve smyslu návratové směrnice (body 48 a 49 odůvodnění rozsudku). Po dobu řízení o žádosti o mezinárodní ochranu není možné činit úkony směřující k přípravě výkonu správního vyhoštění, neboť dané řízení se na tuto dobu přerušuje. Řízení o navracení může pokračovat v případě, že bude žádost o azyl zamítnuta (srov. bod 60 odůvodnění rozsudku *Arslan*). Z uvedeného pravidla pak SDEU stanovil jedinou výjimku. Konstatoval, že co se týče možnosti ponechat v zajištění osobu, která podala žádost o mezinárodní ochranu až poté, co byla zajištěna v souladu s čl. 15 návratové směrnice, „směrnice 2003/9 a 2005/85 nebrání tomu, aby byl státní příslušník třetí země, který po svém zajištění na základě článku 15 směrnice 2008/115 podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85, ponechán v zajištění na základě ustanovení vnitrostátního práva, jestliže se po individuálním posouzení všech relevantních okolností ukáže, že tato žádost byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navracení, a že je pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotčený nemohl definitivně vyhnout svému navracení“ (srov. bod 63 odůvodnění rozsudku *Arslan*).

Rozsudek *Arslan* byl do české rozhodovací praxe implementován rozsudkem NSS ze dne 31.07.2013, čj. 1 As 90/2011 - 124. Podle NSS (právní věta) „*pokud cizinec zajištěný za účelem správního vyhoštění podle § 124 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky, požádá o udělení mezinárodní ochrany, avšak tato žádost je podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a pokračování zajištění je objektivně nutné, vydá policie nové rozhodnutí o správním zajištění podle § 124 uvedeného zákona. Ve výroku tohoto rozhodnutí uvede, že důvody k zajištění daného cizince dle původního rozhodnutí o zajištění (případně rozhodnutí o prodloužení zajištění) nadále trvají. Nebudou-li splněny uvedené podmínky a zároveň nebude možné rozhodnout o povinnosti cizince setrvat v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování podle § 46a zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, musí být zajištění bez zbytečného odkladu ukončeno dle § 127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců na území České republiky.*“ Celkově tedy můžeme shrnout, že v souladu s návratovou směrnicí (interpretovanou rozsudkem SDEU ve věci *Arslan*) a ustanoveními zákona o pobytu cizinců (interpretovanými rozsudkem NSS čj. 1 As 90/2011 - 124) je povinností správních orgánů postupovat následovně. Podá-li cizinec, který je zajištěný v zařízení pro zajištění cizinců, žádost o mezinárodní ochranu, je povinností Policie zvážit, zda tato žádost byla podána v dobré víře, anebo pouze s cílem zmařit výkon správního vyhoštění. Dojde-li k závěru, že žádost byla podána pouze s cílem zmařit výkon správního vyhoštění, vydá nové rozhodnutí o zajištění za účelem správního vyhoštění, ve kterém svůj závěr náležitě zdůvodní. Pokud nikoliv, může nastat dvojí situace. Za prvé, Ministerstvo vnitra může rozhodnout o povinnosti cizince setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a zákona o azylu; tedy o jeho zajištění podle přijímací směrnice. Neučiní-li tak, je povinností Policie cizince propustit. V kontextu posuzovaného případu je proto rozhodnou okolností, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu poté, co byl zajištěn za účelem správního vyhoštění. Z následného postupu Policie i Ministerstva vnitra je přitom zřejmé, že podanou žádost, ačkoliv byla v mezidobí zamítnuta, není možné považovat za žádost podanou pouze s cílem zmařit výkon správního vyhoštění. Pokud by tomu tak bylo, bylo povinností Policie rozhodnout novým rozhodnutím o zajištění žalobce podle § 124 zákona o pobytu cizinců (viz výše citovaný rozsudek NSS čj. 1 As 90/2011 - 124). To však žalovaný správní orgán neučinil. Namísto toho rozhodlo Ministerstvo vnitra o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a zákona o azylu, tedy o jeho zajištění v režimu přijímací směrnice. Z jednání žalované spočívajícího v nevzdání nového rozhodnutí o zajištění poté, co žalobce požádal o mezinárodní ochranu, a o ukončení jeho zajištění podle § 127 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, je tedy zřejmé, že žádost žalobce o mezinárodní ochranu nelze za účelovou považovat. Proto vzhledem k tomu, že žalobce doposud pobývá v ČR jako žadatel o mezinárodní ochranu, nelze na dotyčného hledět jako na osobu „neoprávněně pobývajících na území členského státu“ ve smyslu čl. 2 odst. 1 návratové směrnice. Návratová směrnice se tedy na žalobce nevztahuje a o jeho zajištění za účelem správního vyhoštění ve smyslu čl. 15 směrnice, resp. ve smyslu § 124 zákona o pobytu cizinců, tak nebylo možné vůbec rozhodnout.

Dále žalobce uvedl, že ke stejnému závěru dospěl i Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 2.4.2014, č.j. 6 As 146/2013 - 44 (publikováno ve Sb. NSS pod č. 3055/2014). Skutkové okolnosti posuzované NSS a okolnosti týkající se žalobce byly obdobné. Lišily se pouze v tom směru, že v případě posuzovaném Nejvyšším správním soudem byl cizinec zajištěn na základě § 124a zákona o pobytu cizinců, nikoliv na základě § 124 zákona o pobytu cizinců, jako tomu bylo v případě žalobce. Tento rozdíl však není pro právní posouzení případu podstatný. Jak § 124, tak § 124a zákona o pobytu cizinců umožňují zajistit cizince za účelem správního vyhoštění. V obou případech se tedy jedná o zajištění, na které dopadá návratová směrnice a které je možné uskutečnit pouze v případech, jež

směrnice umožňuje. Jestliže tedy Nejvyšší správní soud v rozsudku č.j. 6 As 146/2013 - 44 dospívá k závěru, že návratová směrnice brání zajištění žadatele o mezinárodní ochranu na základě § 124a zákona o pobytu cizinců, je nutné takovýto závěr analogicky vztáhnout i na § 124 zákona o pobytu cizinců. Druhým faktorem odlišujícím oba případy byla skutečnost, že v případě posuzovaném Nejvyšším správním soudem nebylo ve vztahu ke stěžovateli doposud vydáno žádné rozhodnutí o mezinárodní ochraně, zatímco v případě žalobce již jeho žádost o mezinárodní ochranu byla v době vydání napadeného rozhodnutí Ministerstvem vnitra zamítnuta. Je však nutné zdůraznit, že proti rozhodnutí Ministerstva vnitra žalobce včas podal žalobu, která v souladu s § 32 odst. 2 zákona o azylu má odkladný účinek, kdy tato skutečnost je mezi žalobcem a žalovanou nesporná. Žalobce proto i nadále pobývá na území České republiky v postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Ani tento rozdíl tak nebrání aplikaci závěrů uvedených NSS v rozsudku č.j. 6 As 146/2013 - 44 na tento případ. Jak totiž konstatoval SDEU v rozsudku *Arslan*, návratová směrnice se „nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu (...), a to v době od podání uvedené žádosti do přijetí rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni, či případně **do rozhodnutí o oprávněm prostředku podaném proti uvedenému rozhodnutí**“. Aplikace závěrů uvedených Nejvyšším správním soudem v rozsudku č.j. 6 As 146/2013 - 44 na tento případ je tedy možná. Podle nejvyššího správního soudu „ustanovení § 124a zákona o pobytu cizinců výslovně pouze v obecné rovině předpokládá zajištění cizince za účelem správního vyhoštění v situaci, kdy o vyhoštění cizince bylo již pravomocně rozhodnuto (resp. ve stanovených případech zahájeno) a cizinec podal žádost o mezinárodní ochranu. Dle názoru Nejvyššího správního soudu se dané ustanovení ve své obecnosti dostává do kolize s pravidlem, že žadatel o mezinárodní ochranu nemá být zásadně zajištěn v režimu návratové směrnice (srov. odst. 62 rozsudku Soudního dvora ve věci C-534/11 *Arslan*), jež je prolomitelné jen výjimečně a pouze na základě výslovných důvodů stanovených vnitrostátním právem. Dané ustanovení proto musí být interpretováno eurokonformně s ohledem na závěry obsažené v rozsudku Soudního dvora *Arslan*, podobně jako Nejvyšší správní soud interpretoval ustanovení § 124 zákona o pobytu cizinců v rozsudku č. j. 1 As 90/2011-124. Obdobně je proto nutno dospět k závěru, že pravomoc stěžovatelky k zajištění žadatele o mezinárodní ochranu by bylo možno založit též novým rozhodnutím dle § 124a zákona o pobytu cizinců, avšak jen pokud by žádost o mezinárodní ochranu byla podána účelově, s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení, a pokud by pokračování zajištění bylo objektivně nutné k tomu, aby se dotýčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení. To vše však pouze a jenom pouze za předpokladu, že nedojde (a tedy ani nedošlo) k zajištění dle § 46a zákona o azylu. (...) S ohledem na shora uvedené dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že za daných okolností § 124a zákona o pobytu cizinců stěžovatelce neposkytoval pravomoc opětovně rozhodnout o zajištění žalobce.“ (odst. 32 a 37 rozsudku) Jak již bylo zdůrazněno, citované závěry je nutné vztáhnout i na případ žalobce, a tedy i na aplikaci § 124 zákona o pobytu cizinců, na jehož základě k zajištění žalobce došlo. Zajištění žalobce na základě tohoto ustanovení poté, co uplynula lhůta pro zajištění podle § 46a zákona o azylu a žalobce i nadále pobývá v České republice v postavení žadatele o mezinárodní ochranu, není možné.

S ohledem na shora uvedené žalobce žádal, aby soud rozhodnutí žalované zrušil a věc vrátil k dalšímu jednání.

Žalovaná ve svém **vyjádření k podané žalobě** uvedla, že žalobce byl dne 21.11.2015 zajištěn za účelem správního vyhoštění podle § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. K žalobní námitce, že žalovaná porušila ustanovení § 124 odst. 1 ve spojení s čl. 2 odst. 1 a odst. 9 úvodních ustanovení Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince

2008, o společných normách a postupech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí konstatovala, že žalobce byl podle § 124 odst. 1 písm. b), e) zákona o pobytu cizinců zajištěn dne 25. července 2015 a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců v Bělé Jezové. Dne 31. července 2015 učinil žalobce prohlášení o mezinárodní ochraně. Tato informace byla doručena žalované 3. srpna 2015. Dne 4. srpna 2015 bylo Ministerstvem vnitra České republiky, odborem azylové a migrační politiky vydáno žalobci rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pod č. j. OAM-126/LE- BE2-BE-02-PS-2015. Žalovaná ihned po oznámení o povinnosti žalobce setrvat v zařízení podle § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ukončila zajištění žalobce. Po ukončení povinnosti setrvat v zařízení žalovaná opět žalobce zajistila dne 21. listopadu 2015 a stanovila lhůtu zajištění 59 dnů podle § 124 odst. 3 zákona o pobytu cizinců, aby nebyla překročena maximální možná lhůta zajištění 180 dnů. Žalovaná je přesvědčena, že žalobce požádal o mezinárodní ochranu účelově, aby oddálil výkon realizace správního vyhoštění, neboť již v minulosti o mezinárodní ochranu v roce 2001 požádal a ta mu nebyla udělena. Žalovaná je také přesvědčena, že odůvodnění rozhodnutí o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b), e) zákona o pobytu cizinců plně odpovídá požadavkům na odůvodnění, jak jsou uvedeny v § 68 odst. 3 správního řádu. Zajištění za účelem správního vyhoštění žalobce je v souladu se zákonem o pobytu cizinců, jelikož podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců nesmí překročit 180 dnů a počítá se od okamžiku omezení osobní svobody. Jakmile odpadnou důvody zajištění, tedy žalobce získá cestovní doklad, bude provedena realizace výkonu správního vyhoštění a žalobce bude propuštěn i před uplynutím stanovené doby zajištění. Žalovaná jednala pouze podle zákona, především podle zákona o pobytu cizinců, jenž implementoval Směrnici Evropského parlamentu a rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí. Žalovaná žádala, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Z odůvodnění napadeného rozhodnutí, ze správního spisu vyplynuly tyto pro posouzení věci podstatné skutečnosti:

Dne 24.07.2015 v 18:00 hodin byl žalobce kontrolován hlídkou Obvodního oddělení Stříbro v ulici Májová 1004, Stříbro. Při kontrole k prokázání své totožnosti předložil náhradní cestovní doklad č. CR172356 vydaný na jméno M.F., nar. 26.06.1958, stát. přísl. UKR, s dobou platnosti od 13.06.2015 do 13.08.2015. Dále předložil výjezdní příkaz č. GA0068566 s dobou platnosti od 24.06.2015 do 15.07.2015. Lustrací v Cizineckém informačním systému bylo zjištěno, že žalobce je veden v evidenci SIS II jako nežádoucí cizinec do 14.07.2018 a v evidenci nežádoucích osob do 16.07.2018. Z tohoto důvodu byl žalobce dne 24.07.2015 v 18:00 hod. zajištěn podle § 27 odst. 1 písm. d) zákona o Policii. Lustrací v informačních systémech bylo dále mimo jiné zjištěno, že dne 24.06.2015 bylo žalobci předáno Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie Karlovarského kraje, odborem cizinecké policie, oddělením pobytových agend, pracovištěm Sokolov, rozhodnutí o správním vyhoštění č.j. KRPK-55414-22/ČJ-2015-190026-SO. Tímto rozhodnutím byla žalobci podle § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců stanovena doba k vycestování z území členských států Evropské unie do 21 (dvacet jedna) dnů od nabytí právní moci tohoto rozhodnutí. Rozhodnutí nabylo právní moci dne 24.06.2015 – žalobce se vzdal práva na odvolání, tj. lhůta k vycestování do 15.07.2015. Žalobci byl vydán výjezdní příkaz s dobou platnosti do 15.07.2015. Od 16.07.2015 tedy nebyl oprávněn k pobytu na území

České republiky. Svým pobytem na území České republiky mařil výkon správního rozhodnutí č.j. KRPK-55414-22/ČJ-2015-190026-SO. Dne 25.07.2015 byl s žalobcem sepsán Protokol o podání vysvětlení ve smyslu § 167 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Zde potvrdil výše uvedené skutečnosti a mimo jiné uvedl, že v roce 1996 přicestoval na území České republiky na pracovní vízum pro firmu Eltop, které si prodlužoval. V roce 2001 dostal rozhodnutí o správním vyhoštění na dobu 3 let, z důvodu, že na území České republiky neměl povolen pobyt. Z důvodu finanční tísně si podal žádost o azyl, jelikož neměl peníze na vycestování. Azyl mu nebyl udělen. V lednu 2004 dostal opět správní vyhoštění z území České republiky na dobu 10 let. V únoru 2004 vycestoval na Ukrajinu a byl tam až do května 2015. V lednu 2015 si zažádal na ambasádě ve Lvově o polské pracovní vízum. V květnu 2015 odjel do Polska, kde pracoval na sklizni jablek a koncem května 2015 odjel do Čech, kde měl zajištěnou práci. Na území České republiky pracoval na opravě hotelu, kde byl i ubytovaný. Za práci dostával jen stravu a ubytování. Po dokončení stavby dostal od majitele hotelu 2.500,- Kč. Na hotelu byl v červnu 2015 kontrolován policií, ale jelikož neměl žádný doklad totožnosti, byl převezen na policejní služebnu a opět mu bylo vydáno rozhodnutí o správním vyhoštění na tři roky. Svůj cestovní doklad dal neznámému Ukrajinci, který mu slíbil, že mu zařídí pobyt na území České republiky. Od té doby toho Ukrajince neviděl. V době platnosti výjezdního příkazu nevycestoval z důvodu, že neměl a stále nemá finanční prostředky. Toho, že na území České republiky pobývá bez víza a porušuje zákony České republiky, si byl vědom. Také si byl vědom, že na území České republiky nesmí pracovat. Přesnou adresu svého pobytu na území České republiky nebyl schopen uvést. Na území České republiky se nenachází žádná osoba blízká, celá jeho rodina, manželka a zletilé děti žijí na Ukrajině. Na území České republiky nevlastní žádný majetek. Na Ukrajině vlastní rodinný dům a byt. Na Ukrajinu chce vycestovat dobrovolně, nezná žádný důvod, který by mu znemožňoval vycestovat na Ukrajinu. Jediný problém jsou finanční důvody. V současné době má 70,- Kč. K doplnění svého vyjádření uvedl, že by chtěl na území České republiky zůstat ještě pět dní, aby si vydělal peníze na cestu zpět. Na základě výše uvedených skutečností bylo žalovanou dne 25.07.2015 vydáno rozhodnutí o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) a e) zákona o pobytu cizinců č.j. KRPP-121740-10/ČJ-2015- 030022 a tento byl následně umístěn v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová. Dne 03.08.2015 byla správnímu orgánu doručena informace č.j. CPR-26068-13/ČJ-2015-931000 (ve spise č.j. KRPP-121740-19/ČJ-2015-030022), že žalobce dne 31.07.2015 učinil v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá Jezová prohlášení o mezinárodní ochraně. Dne 04.08.2015 bylo Ministerstvem vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky, vydáno žalobci pod č.j. OAM-126/LE-BE02-BE02-PS-2015 Rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců (dále jen „Rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení“), kde byla stanovena doba, po kterou je povinen setrvat v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však do 21.11.2015. Dle sdělení OAM-126/LE-BE02-2015 účastník řízení převzal Rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení dne 04.08.2015. Z tohoto důvodu žalovaná podle § 127 odst. 1 písm. f) zákona o pobytu cizinců ukončila dne 04.08.2015 pod č.j. KRPP- 121740-21/ČJ-2015-030022 zajištění účastníka řízení. Dle výpisu z evidence Odboru azylové a migrační politiky bylo

s žalobcem dne 03.08.2015 zahájeno řízení o mezinárodní ochraně, kdy mezinárodní ochrana mu na základě rozhodnutí ministerstva ze dne 23.9.2015 nebyla udělena. Účastník řízení podal dne 08.10.2015 ke krajskému soudu žalobu s odkladným účinkem proti neudělení mezinárodní ochrany, kdy 03.11.2015 bylo krajskému soudu postoupeno vyjádření k žalobě (ve spise č.j. KRPP-121740-26/ČJ-2015-030022).

Při přezkoumání napadeného rozhodnutí soud vycházel podle § 75 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (*dále jen „s.ř.s.“*) ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, podle § 75 odst. 2 s.ř.s. přezkoumal napadený výrok rozhodnutí v mezích žalobou včas uplatněných žalobních bodů, neshledal při tom vady podle § 76 odst. 2 s.ř.s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti.

Soud žalobu **shledal** důvodnou.

Soud předně uvádí, že v daném případě není možné bez dalšího následovat rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 31.7.2013 č. j. 1 As 90/2011 – 124 a ze dne 2.4.2014 č.j. 6 As 146/2013-44, na které odkazuje žalobce v podané žalobě, neboť v prvním případě Nejvyšší správní soud nebyl konfrontován se situací, kdy je cizinec přezajišťován podruhé a zpět do režimu zákona o pobytu cizinců a ve druhém případě Nejvyšší správní soud posuzoval situaci, kdy Ministerstvo vnitra nerozhodlo o žádosti žalobce ani v maximální lhůtě pro zajištění v režimu zákona o azylu, proto je nutno s ohledem na jiné skutkové okolnosti tohoto případu zabývat se otázkou, zda na základě § 124 zákona o pobytu cizinců žalovaná byla oprávněna opětovně rozhodnout o „přezajištění“ žalobce do režimu cizineckého zákona.

Žalobce namítal, že žalovaná porušila § 124 odst. 1 zákona o pobytu cizinců ve spojení s čl. 2 odst. 1 a odst. 9 úvodních ustanovení směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16.12.2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, s tím, že žalobce je v postavení žadatele o mezinárodní ochranu a návratová směrnice se na něj z tohoto důvodu nevztahuje.

Soud se nejprve zabýval otázkou, zda je v daném případě žalobce v postavení žadatele o mezinárodní ochranu. Jak vyplývá ze shora uvedeného, dne 25.7.2015 bylo žalovanou vydáno rozhodnutí o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. b) a e) zákona o pobytu cizinců, č.j. KRPP-121740-10/ČJ-2015-030022. Následně dne 31.7.2015 žalobce učinil prohlášení o mezinárodní ochraně. Dne 3.8.2015 bylo se žalobcem zahájeno řízení o mezinárodní ochraně. Dne 4.8.2015 bylo Ministerstvem vnitra České republiky, odborem azylové a migrační politiky, vydáno rozhodnutí pod č.j. OAM-126/LE-BE02-BE02-PS-2015 o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců, kde byla žalobci stanovena také doba, po kterou je povinen setrvat v zařízení pro zajištění cizinců až do vycestování, maximálně však do 21.11.2015. Dne 23.9.2015 bylo vydáno rozhodnutí Ministerstvem vnitra ČR (OAMP), kterým nebyla žalobci mezinárodní ochrana udělena. Následně dne 8.10.2015 žalobce podal proti tomuto rozhodnutí Ministerstva vnitra ČR žalobu ke Krajskému soudu.

Soud uvádí, že poté, co žalobce požádal o mezinárodní ochranu, byl tzv. přezajištěn do režimu zákona o azylu, neboť Ministerstvo vnitra rozhodlo o povinnosti žalobce setrvat v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. c) a § 46a odst. 2 zákona o azylu. V souladu s § 2 odst. 5 zákona o azylu se začal žalobce podáním žádosti o mezinárodní ochranu nacházet v postavení žadatele o mezinárodní ochranu, v němž setrval i po vydání rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, neboť podal proti tomuto rozhodnutí žalobu ke krajskému soudu, která má podle **§ 32 odst. 2 zákona o azylu** odkladný účinek, jelikož podle **§ 2 odst. 5 věty druhé** téhož zák., v rozhodném znění, má cizinec *postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany po dobu řízení o udělení mezinárodní ochrany a po dobu soudního řízení o žalobě proti rozhodnutí ministerstva podle zvláštního předpisu, má-li tato žaloba odkladný účinek*.

Dále soud přistoupil k posouzení, zda doba zajištění žalobce, který byl s ohledem na shora uvedené v době vydání napadeného rozhodnutí zajištěn podle § 124 odst. 1 b) a e) zákona o pobytu cizinců, mohla být podle § 125 odst. 1 zákona o pobytu cizinců stanovena na 59 dnů od okamžiku ukončení platnosti rozhodnutí o povinnosti setrvat v zařízení pro zajištění cizinců.

Zajištění za účelem vyhoštění dle návratové směrnice upravuje její čl. 15 odst. 1, podle něhož nemohou-li být v konkrétním případě účinně uplatněna jiná, dostatečně účinná, avšak mírnější donucovací opatření, mohou členské státy zajistit pouze státního příslušníka třetí země, o jehož navrácení probíhá řízení, za účelem přípravy návratu nebo výkonu vyhoštění, zejména v případě, že a) hrozí nebezpečí skrývání se nebo b) dotčený státní příslušník třetí země se vyhýbá přípravě návratu či uskutečňování vyhoštění nebo je jinak ztěžuje. Jakékoli zajištění musí trvat co nejkratší dobu, a pouze dokud jsou s náležitou pečlivostí činěny úkony směřující k vyhoštění. Ustanovení čl. 15 odst. 5 návratové směrnice s odkazem na odst. 1 stanoví jako maximální dobu zajištění 6 měsíců; prodloužení této doby je za splnění dalších podmínek možné jen v případě nedostatečné spolupráce cizince či zpoždění při získávání nezbytných dokladů ze třetích zemí. Podle čl. 2 odst. 1 návratové směrnice se tato vztahuje na státní příslušníky třetích zemí neoprávněně pobývajících na území členského státu, kdy podle jejího odůvodnění by státní příslušník, který požádal o azyl v některém členském státě, neměl být považován za osobu neoprávněně pobývajících na území členského státu. Otázkou, zda může být žadatel o mezinárodní ochranu platně zajištěn v režimu zajištění, se zabýval i Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 31.7.2013, č.j. 1 As 90/2011, který předložil Soudnímu dvoru Evropské unie (dále jen „Soudní dvůr“) následující otázky:

„Je třeba vykládat čl. 2 odst. 1 ve spojení s bodem 9 odůvodnění směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008, o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí tak, že se tato směrnice nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka?

V případě kladné odpovědi na první otázku, musí být zajištění cizince za účelem navrácení ukončeno v případě, že podá žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85/ES a neexistují zde jiné důvody pro pokračování zajištění? "

Soudní dvůr ve svém rozsudku ze dne 30.5.2013, Arslan C-534/11 tyto otázky zodpověděl a uvedl, že „Článek 2 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2008/115/ES ze dne 16. prosince 2008 o společných normách a postupech v členských státech při navracení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí ve spojení s bodem 9 jejího odůvodnění musí být vykládán v tom smyslu, že se tato směrnice nevztahuje na státního příslušníka třetí země, který podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice Rady 2005/85/ES ze dne 1. prosince 2005 o minimálních normách pro řízení v členských státech o přiznávání a odnímání postavení uprchlíka, a to v době od podání uvedené žádosti do přijetí rozhodnutí o této žádosti v prvním stupni, či případně do rozhodnutí o oprávněm prostředku podaném proti uvedenému rozhodnutí.“ a dále konstatoval, že „Směrnice Rady 2003/9/ES ze dne 27. ledna 2003, kterou se stanoví minimální normy pro přijímání žadatelů o azyl, a směrnice 2005/85 nebrání tomu, aby byl státní příslušník třetí země, který po svém zajištění na základě článku 15 směrnice 2008/115 podal žádost o mezinárodní ochranu ve smyslu směrnice 2005/85, ponechán v zajištění na základě ustanovení vnitrostátního práva, jestliže se po individuálním posouzení všech relevantních okolností ukáže, že tato žádost byla podána pouze s cílem pozdržet nebo zmařit výkon rozhodnutí o navrácení a že je pokračování zajištění objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení.“

S ohledem na shora uvedené tedy nemůže být na žadatele o mezinárodní ochranu hleděno jako na neoprávněně pobývajícího ve smyslu návratové směrnice, ovšem zároveň je možné takového cizince *ponechat v zajištění*, o němž bylo původně rozhodnuto *podle návratové směrnice* i po podání žádosti o mezinárodní ochranu, a to v případě, kdy se *po individuálním posouzení všech relevantních okolností ukáže, že žádost byla cizincem podána s cílem pozdržet či dokonce zmařit výkon rozhodnutí o navrácení*, a že pokračování v zajištění je objektivně nutné k tomu, aby se dotyčný nemohl definitivně vyhnout svému navrácení.

V posuzovaném případě, jak soud již uvedl shora, si žalobce podal žalobu proti rozhodnutí ministerstva, která má ze zákona přiznán odkladný účinek, a je tak nutné na něj v souladu s § 2 odst. 5 zákona o azylu, v rozhodném znění, hledět jako na žadatele o mezinárodní ochranu. Uvedené je zřejmé i ze stanoviska Soudního dvora ve věci *Arslan*, neboť na řízení vedené před krajským soudem o žalobě proti rozhodnutí ministerstva je nutné nahlížet jako na řízení o oprávněm prostředku proti takovému rozhodnutí ve smyslu tohoto stanoviska. Dále soud uvádí, že se žalobce v postavení žadatele o mezinárodní ochranu pohybuje v režimu zákona o azylu, podle kterého také může být zajištěn, a to podle § 46a zákona o azylu, kdy v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců má povinnost setrvat až do vycestování, maximálně však po dobu 120 dnů. Zajištění žalobce podle návratové směrnice by bylo možné v případě, kdy by žalovaná došla po individuálním zhodnocení všech okolností k tomu, že žalobce chtěl podáním žádosti o azyl mařit výkon navrácení. Z obsahu správního spisu a z napadeného rozhodnutí je ovšem zřejmé, že v daném případě takovéto individuální posouzení žalované zcela chybí a chybí také podklady (např. protokol o pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany, rozhodnutí o neudělení

mezinárodní ochrany) na základě kterých by žalovaná dospěla k závěru, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána s cílem mařit či pozdržet výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. S ohledem na shora uvedené dospěl soud k závěru, že za daných okolností § 124 zákona o pobytu cizinců žalované neposkytoval pravomoc opětovně rozhodnout o zajištění žalobce.

Soud s ohledem na shora uvedené rozhodl podle § 76 odst. 1 písm. a) a b) s.ř.s. tak, jak je obsaženo ve výrokové části tohoto rozsudku, a k žalobě žalobce zrušil rozhodnutí žalované pro vady řízení.

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za dva úkony právní služby (příprava a převzetí zastoupení, sepsání žaloby) přičemž sazba odměny činí 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.1.2013). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny dvěma paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 6.800,- Kč. Soud proto uložil žalované povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Ing. Jana Procházky, LL.M., eur.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 18. prosince 2015

**Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně**

Za správnost vyhotovení:
Bc. Michaela Karásková